

JOHN GRISHAM

DE CLAIM

AL MEER DAN 20 JAAR DE SUCCESVOLSTE
THRILLERSCHRIJVER TER WERELD

Over het boek

De jonge pro-Deoadvocaat Clay Carter krijgt bij toeval een zaak toegewezen die zijn leven compleet op zijn kop zet.

Pro-Deoadvocaat Clay Carter krijgt de zaak van Tequila Watson toegewezen, een drugsverslaafde die in koelen bloede een man heeft neergeschoten. Voor Clay staat vast dat zijn cliënt schuldig is, alleen is het niet duidelijk waarom hij de misdaad heeft begaan. Helemaal vreemd is dat Tequila dankzij een nieuw geneesmiddel al ruim honderd dagen clean was.

Over de auteur

John Grisham werd op 8 februari 1955 geboren in Jonesboro, Arkansas, als tweede kind in een gezin van vijf kinderen. Zijn vader werkte in de bouw en zijn moeder was huisvrouw. Na zijn studie rechten aan de University of Mississippi werkte Grisham bijna tien jaar lang als jurist, waarbij hij zich specialiseerde in strafrechtelijke zaken en letselschadeclaims. In 1983 werd hij gekozen tot lid van het Huis van Afgevaardigden van de staat Mississippi, een functie die hij tot 1990 bekleedde. Als thrillerschrijver debuteerde hij in 1988 met *De jury*, maar het was zijn tweede boek, *Advocaat van de duivel*, waarmee hij definitief zijn naam vestigde als de koning van de legal thriller.

Van dezelfde auteur

De jury
Advocaat van de duivel
Achter gesloten deuren
De cliënt
Het vonnis
De rainmaker
In het geding
De partner
De straatvechter
Het testament
De broederschap
De erfpachters
Winterzon
Het dossier
De claim
Verloren seizoen
Het laatste jurylid
De deal
De gevangene
De verbanning
De aanklacht
De getuige
De wettelozen
De belofte
De bekentenis
Het proces
Vergiffenis
De afperser
Het protest
De erfgenaam
Dilemma

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl voor informatie over onze boeken,
volg @AWBruna op Twitter of bezoek onze Facebook-pagina:
[Facebook.com/AWBrunaUitgevers](https://www.facebook.com/AWBrunaUitgevers).

John Grisham

De claim

A.W. Bruna Uitgevers

Oorspronkelijke titel

The King of Torts

© 2003 by John Grisham

Vertaling

Hugo en Nienke Kuipers

Omslagbeeld

© Trevillion Images

Omslagontwerp

Studio Jan de Boer

© 2015 A.W. Bruna Uitgevers, Amsterdam

Met dank aan mr. J.A.M. Schoenmakers, advocaat te Breda.

ISBN 978 90 449 7425 6

NUR 332

Behoudens of krachtens de in de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voorzover het maken van reprografische veeveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

1

Toen de kogels Pumpkins hoofd binnendrongen, werden de schoten door maar liefst acht mensen gehoord. Drie van hen deden snel hun ramen dicht, controleerden of hun deur goed op slot zat en trokken zich in hun veilige, of in elk geval gesloten, woning terug. Twee anderen, die vaker met zulke dingen te maken hadden gehad, maakten net zo snel als de schutter dat ze wegkwamen, misschien nog wel sneller. Weer een ander, de recyclingfanaat van de buurt, was in wat vuilnis naar aluminium blikjes aan het wroeten toen hij de harde knallen hoorde. Ze kwamen van erg dichtbij. Hij sprong achter een stapel kartonnen dozen, bleef daar tot er niet meer geschoten werd, glipte toen een steegje in en zag wat er van Pumpkin was overgebleven.

En twee mensen zagen bijna alles. Ze zaten op plastic melkkratten voor een drankwinkel op de hoek van Georgia Avenue en Lamont Street, min of meer achter een geparkeerde auto, zodat de schutter, die nog even om zich heen keek voordat hij achter Pumpkin het steegje inliep, hen niet zag. Ze zouden allebei tegen de politie zeggen dat ze de jongen het pistool uit zijn zak zagen halen; ze hadden het wapen gezien, een klein, zwart pistool. Even later hoorden ze de schoten, al hadden ze niet gezien dat Pumpkin in zijn hoofd werd getroffen. Weer even later rende de jongen met het pistool het steegje uit, recht op hen af. Hij liep voorovergebogen als een bange hond, zo schuldig als het maar kon. Hij droeg rood-met-gele basketbalschoenen die vijf maten te groot leken en over het wegdek flaptten.

Toen hij langs hen rende, had hij het pistool nog in zijn hand,

waarschijnlijk een .38, en hij kromp even ineem toen hij hen zag, want hij besepte natuurlijk dat ze te veel hadden gezien. Gedurende een angstaanjagende seconde leek het of hij het pistool omhoog bracht om de getuigen te elimineren. Ze zagen allebei kans om zich van hun plastic melkkratten achterover te laten vallen en in wilde paniek op handen en voeten weg te krabbelen. Toen was hij weg.

Een van hen maakte de deur van de drankwinkel open en riep dat iemand de politie moest bellen, er was geschoten.

Een halfuur later kreeg de politie een telefoontje: een jongeman die voldeed aan het signalement van de schutter was twee keer in Ninth Street gezien. Hij liep daar met dat pistool te zwaaien en gedroeg zich vreemder dan de meeste mensen in Ninth Street. Hij had minstens één keer geprobeerd iemand naar een braakliggend perceel te lokken, maar het beoogde slachtoffer was ontkomen en had melding gemaakt van het incident.

De politie vond hem een uur later. Hij heette Tequila Watson en hij was een zwarte man van twintig met in zijn strafblad de gebruikelijke drugsdelicten. Bijna geen familie. Geen adres. De laatste plaats waar hij had geslapen, was een afkickcentrum in W Street. Hij had kans gezien het pistool ergens te dumpen, en als hij Pumpkin had beroofd, had hij het geld of de drugs of wat de buit ook maar was geweest, ook weggegooid. Hij had niets in zijn zakken. Hij keek ook normaal uit zijn ogen; volgens de politie verkeerde Tequila op het moment van zijn arrestatie niet onder invloed van het een of ander. Daar op straat ondervroegen ze hem snel en niet al te zachtzinnig, en daarna deden ze hem handboeien om en duwden hem op de achterbank van een politiewagen.

Ze reden hem naar Lamont Street terug, waar ze een confrontatie met de twee getuigen regelden. Tequila werd naar het steegje gebracht waar hij Pumpkin had achtergelaten. 'Ben je hier ooit eerder geweest?' vroeg een politieman.

Tequila zei niets en keek alleen met grote ogen naar de plas bloed op het vuile beton. De twee getuigen werden het steegje in geleid tot ze Tequila goed zagen.

‘Dat is hem,’ zeiden ze allebei tegelijk.

‘Hij heeft dezelfde kleren, dezelfde basketbalschoenen, alles behalve het pistool.’

‘Dat is hem.’

‘Zeker weten.’

Tequila werd weer in de auto geduwd en naar de gevangenis gebracht. Hij werd officieel beschuldigd van moord en zonder de mogelijkheid van vrijlating op borgtocht in bewaring gesteld. Of het nu uit ervaring of gewoon uit angst was, Tequila zei geen woord tegen de rechercheurs, hoe ze ook dreigden en paaiden. Geen bekentenis, niets waar ze iets aan hadden. Geen enkele indicatie van de reden waarom hij Pumpkin had vermoord. Niets waaruit bleek dat hij en Pumpkin elkaar al langer kenden. Een ervaren rechercheur noteerde in het dossier dat de schietpartij een beetje willekeuriger leek dan gebruikelijk was.

De verdachte vroeg niet om een telefoongesprek. En ook niet om een advocaat. Tequila maakte een verdoofde indruk. Blijkbaar vond hij het wel prima om in die cel vol gedetineerden op de vloer te gaan zitten en omlaag te staren.

Pumpkins vader was niet te achterhalen, maar zijn moeder werkte als bewaakster in het souterrain van een groot kantoorgebouw aan New York Avenue. De politie had drie uur nodig om de echte naam van haar zoon vast te stellen – Ramón Pumphrey – zijn adres te achterhalen en een buurvrouw te vinden die hun wilde vertellen of hij een moeder had.

Adelfa Pumphrey zat achter een bureau, dicht bij de ingang van het souterrain. Het was de bedoeling dat ze naar een wand met monitorschermen keek. Ze was een forse vrouw in een strak kakiuniform, met een pistool op haar zij en een volslagen ongeïnteresseerde uitdrukking op haar gezicht. De politiemannen die naar haar toe gingen, hadden al honderd keer zoiets gedaan. Ze vertelden haar wat er was gebeurd en zochten haar chef op.

In een stad waar dagelijks jonge mensen elkaar vermoordden,

hadden de mensen een dikke huid en een hart van steen gekregen. Iedere moeder kende vele anderen die een kind hadden verloren. Elk verlies bracht de dood een stapje dichterbij en iedere moeder wist dat elke dag de laatste kon zijn. De moeders hadden gezien dat anderen de verschrikkelijke gebeurtenis te boven waren gekomen. Terwijl Adelfa Pumphrey met het gezicht in de handen achter haar bureau zat, dacht ze aan haar zoon en zijn levenloze lichaam dat ergens in de stad lag en door vreemden werd onderzocht.

Ze nam zich voor wraak te nemen op degene die hem had gedood.

Ze vervloekte zijn vader omdat hij het kind in de steek had gelaten.

Ze huilde om haar kind.

En ze wist dat ze het te boven zou komen, hoe dan ook.

Adelfa ging naar de rechtbank om de voorgeleiding bij te wonen. De politie vertelde haar dat de jongen die haar zoon had vermoord voor het eerst voor de rechtbank zou verschijnen, een korte routineprocedure waarin hij zou verklaren dat hij niet schuldig was en om een advocaat zou vragen. Ze zat op de achterste rij, tussen haar broer en een buurvrouw in, zachtjes te huilen. Ze wilde de jongen zien. Ze zou hem ook willen vragen waarom hij het had gedaan, maar ze wist dat ze niet de gelegenheid zou krijgen.

De criminelen werden als vee op een veiling door de rechtszaal geleid. Ze waren allen zwart, ze droegen allen een oranje overall en handboeien, en ze waren allen jong. Wat een verspilling. Tequila had niet alleen handboeien om, maar omdat hij zo'n gewelddadig misdrijf had gepleegd, droeg hij ook pols- en enkelkettingen, al zag hij er, toen hij met zijn groep delinquenten de zaal binnenschuifde, eigenlijk nogal onschuldig uit. Hij keek vlug naar de tribune om te zien of hij iemand herkende, om te zien of er heel misschien iemand voor hem was gekomen. Hij kreeg een stoel in een rij, en voor de goede orde boog een van de gewapende gerechtsbodes zich naar hem toe

en zei: ‘Die jongen die je hebt vermoord. Dat is zijn moeder daar, in die blauwe jurk.’

Met gebogen hoofd draaide Tequila zich langzaam om en hij keek een seconde lang recht in de natte, gezwollen ogen van Pumpkins moeder. Adelfa keek naar de magere jongen in de te grote overall en vroeg zich af waar zijn moeder was en hoe ze hem had grootgebracht en of hij een vader had, en vooral: hoe en waarom zijn pad dat van haar eigen jongen had gekruist. De twee jongens waren rond de twintig, net als de rest van het stel. De politie had haar verteld dat het er, althans voorlopig, niet op leek dat drugs een rol hadden gespeeld bij de moord. Maar ze wist wel beter. Drugs speelden een rol bij alles wat op straat gebeurde. Adelfa wist dat maar al te goed. Pumpkin had hasj en crack gebruikt en hij was een keer gearresteerd wegens drugsbezit, maar hij was nooit gewelddadig geweest. De politie zei dat het op zinloos geweld leek. Alle straatmoorden waren zinloos, had haar broer gezegd, maar toch zat er altijd een reden achter.

De autoriteiten verzamelden zich rond een tafel aan de ene kant van de rechtszaal. De politie fluisterde tegen de aanklagers, die dossiers en processen-verbaal doorbladerden en dapper hun best deden om met hun papierwinkel geen achterstand op de criminelen te krijgen. Aan de andere kant stond een tafel waar advocaten kwamen en gingen, al naargelang de rij criminelen die zich door de zaal bewoog. De rechter werkte het allemaal snel af, drugszaken, een roofoverval, een vaag zedendelict, nog meer drugs, veel schendingen van voorwaardelijke invrijheidstellingen. De verdachten van wie de naam werd afgeroepen, werden naar voren geleid en bleven dan zwijgend staan. Er werd met papieren geschoven en ze werden weer weggeleid, naar de gevangenis terug.

‘Tequila Watson,’ riep een gerechtsbode.

Hij werd door een andere bode overeind geholpen. Met rammelende kettingen strompelde hij naar voren.

‘Meneer Watson, u wordt beschuldigd van moord,’ zei de rechter met luide stem. ‘Hoe oud bent u?’

‘Twintig,’ zei Tequila met neergeslagen ogen.

Zodra de aanklacht wegens moord door de rechtbank had gegalmd, was het even stil. De andere criminelen in oranje overalls keken bewonderend. De juristen en politiemensen waren nieuwsgierig.

‘Kunt u zich een advocaat veroorloven?’

‘Nee.’

‘Dat had ik ook niet verwacht,’ mompelde de rechter en hij keek naar de tafel van de verdediging. De vruchtbare akkers van de arrondissementsrechtbank van Washington, afdeling strafrecht, sectie ernstige misdrijven, werden dagelijks bewerkt door het Bureau voor Rechtshulp, het vangnet voor alle onvermogenende verdachten. In zeventig procent van de zaken kreeg de verdachte een toegevoegde advocaat, en er waren altijd wel een stuk of zes pro-Deoadvocaten in de rechtszaal aanwezig. Je herkende ze aan hun goedkope pakken en kale schoenen en mappen die uit hun aktetassen staken. Maar op dat moment was er maar één pro-Deoadvocaat aanwezig, de weledelgestrenge heer Clay Carter II, die daar was voor twee veel minder ernstige misdrijven en die nu opeens helemaal alleen was en niets liever zou doen dan hard weglopen. Hij keek naar rechts en links en besepte dat de edelachtbare naar hem keek. Waar waren alle andere prodeanen gebleven?

Een week eerder had Carter een moordzaak afgehandeld, een zaak die zich bijna drie jaar had voortgeslept en die als eindresultaat had gehad dat zijn cliënt naar de gevangenis was gestuurd om daar nooit meer uit te vertrekken, in elk geval niet met toestemming van de autoriteiten. Clay Carter was eigenlijk wel blij dat zijn cliënt achter slot en grendel zat en hij vond het ook een prettig idee dat hij op dat moment geen moordzaak te behandelen had.

Maar blijkbaar kwam daar nu verandering in.

‘Meneer Carter?’ zei de rechter. Het was geen bevel maar een uitnodiging om naar voren te komen en te doen wat iedere pro-Deoadvocaat geacht werd te doen: de onvermogenenden verdedigen, om wat voor zaak het ook ging. Carter wilde geen

zwakheid tonen, zeker niet in het bijzijn van politie en aanklagers. Hij slikte even maar stapte toen zelfverzekerd op de rechter af, alsof hij ter plekke een juryproces zou eisen. Hij nam de map van de rechter over, keek de nogal schamele inhoud vlug door en zei toen, terwijl hij deed of hij de smekende blik van Tequila Watson niet zag: ‘De verdachte verklaart zich onschuldig, edelachtbare.’

‘Dank u, meneer Carter. En zullen we u als zijn verdediger noteren?’

‘Voorlopig wel, ja.’ Carter was al uitvluchten aan het bedenken om deze zaak op een andere prodeaan af te schuiven.

‘Goed. Dank u,’ zei de rechter, die al naar het volgende dossier greep.

Advocaat en cliënt overlegden enkele minuten aan de verdedigingstafel. Carter kreeg de weinige informatie die Tequila wilde geven. Hij beloofde de volgende dag voor een langer gesprek naar de gevangenis te komen. Terwijl ze daar zaten te fluisteren, krioelde het rondom de tafel opeens van de jonge advocaten van het Bureau voor Rechtshulp, collega’s van Carter. Het leek wel of ze uit het niets waren opgedoken.

Was het doorgestoken kaart, vroeg Carter zich af. Waren ze even weggegaan omdat ze wisten dat er een moordzaak zat aan te komen? In de afgelopen vijf jaar had hij zelf ook dat soort trucs uitgehaald. Het ontduiken van vervelende zaken was op het Bureau voor Rechtshulp tot een ware kunstvorm verheven.

Hij pakte zijn aktetas en liep vlug door het middenpad de zaal uit, langs rijen nerveuze familieleden, langs Adelfa Pumphrey en haar twee begeleiders, de gang op, waar het wemelde van nog veel meer criminelen en de moeders en vriendinnen en advocaten. Sommige advocaten van het BvR, het Bureau voor Rechtshulp, zwoeren dat ze niet zonder de chaos van het H. Carl Moultrie-gerechtsgebouw zouden kunnen leven: de druk van de processen, de tinteling van het gevaar omdat je je in dezelfde ruimte bevond als zoveel gewelddadige mannen, de pijnlijke confrontatie van slachtoffers en hun belagers, het ho-

peloos overbelaste justitieapparaat, het streven om de armen te beschermen en een eerlijke behandeling door de politie en het systeem te waarborgen.

Clay Carter kon zich niet meer herinneren waarom hij ooit een carrière bij het BvR had geambieerd. Over een week zou hij daar vijf jaar in dienst zijn. Die dag zou zonder enige feestelijkheid voorbijgaan, en hopelijk ook zonder dat iemand het wist. Clay was op zijn 31e al opgebrand. Hij werkte in een kamer waarvoor hij zich schaamde als hij hem aan vrienden liet zien, was op zoek naar een uitweg maar kon hem niet vinden, en was nu opgezadeld met weer zo'n zinloze moordzaak die met de minuut zwaarder op je schouders ging drukken.

In de lift schold hij zichzelf uit omdat hij zich die moordzaak had laten opdringen. Het was een beginnersfout; eigenlijk liep hij hier al te lang rond om in zo'n val te trappen, vooral op zulk bekend terrein. Ik kap ermee, nam hij zich voor. Dat had hij zich het afgelopen jaar bijna elke dag voorgenomen.

Er stonden nog twee mensen in de lift. Een van hen was een griffiemedewerkster met haar armen vol dossiers. De ander was een man van in de veertig. Hij droeg zwarte designer-jeans, een T-shirt, een jasje en laarzen van alligatorleer. Hij had een krant en deed of hij daar in las, door de bril met de kleine glazen die op het puntje van zijn nogal lange en elegante neus stond; in werkelijkheid bestudeerde hij Clay, die daar niets van merkte. Waarom zou iemand in dit gebouw ooit enige aandacht aan iemand anders schenken?

Als Clay Carter niet had staan mokken maar had opgelet, zou hij hebben gezien dat de man te goed gekleed was om een verdachte te zijn, maar ook niet formeel genoeg om een advocaat te zijn. Hij had alleen die krant bij zich en dat was vreemd, want het H. Carl Moultrie-gerechtsgebouw was niet een plaats waar je heen ging om te lezen. Hij leek ook geen rechter, griffiemedewerker, slachtoffer of verdachte, maar Clay lette niet op hem.

2

Washington was een stad met 76.000 advocaten. Velen van hen werkten in grote firma's binnen schootsafstand van het Capitool, rijke, machtige firma's waar de briljantste medewerkers absurde premies kregen en de saaiste ex-politici lucratieve lobbycontracten, en waar de beste pleiters een agent hadden. Het Bureau voor Rechtshulp hoorde daar echter niet bij.

Er waren BvR-advocaten die zich met hart en ziel aan de verdediging van de armen en verdrukten wijdde, en voor hen was het werk geen springplank naar een andere carrière. Hoe weinig ze ook verdienden en hoe beperkt hun budget ook was, ze genoten van hun eenzame, onafhankelijke werk en beleefden grote voldoening aan het beschermen van de underdog.

Andere prodeanen zeiden tegen zichzelf dat ze dit werk maar tijdelijk deden. Het was gewoon de praktische training die ze nodig hadden om aan een carrière met meer perspectief te kunnen beginnen. Je leerde het vak met vallen en opstaan, je maakte je handen vuil, je zag en deed dingen waar een advocaat van een grote firma zich verre van hield en op een dag zou een firma met visie je voor al die inspanningen belonen. Onbeperkte proceservaring, veel contacten met rechters, griffiemedewerkers en politie, werkdiscipline, de kunst om met de moeilijkste cliënten om te gaan, en dat waren nog maar enkele van de kwaliteiten die pro-Deo-advocaten in een paar jaar tijd konden opdoen.

Op het BvR werkten tachtig advocaten. Die besloegen met z'n allen twee volle, benauwde verdiepingen van het gebouw voor openbare diensten van de stad Washington, een vaal, vierkant, betonnen bouwsel dat bekendstond als de Kubus, aan

Massachusetts Avenue, niet ver van Thomas Circle. Verspreid over het labyrint van kleine kantoorkamertjes werkten zo'n veertig slechtbetaalde secretaresses en een kleine veertig juridisch assistenten. De directeur was een vrouw die Glenda heette en die zich het grootste deel van de tijd in haar kantoor opsloot omdat ze zich daar veilig voelde.

Het beginsalaris van een BvR-advocaat was 36.000 dollar. Verhogingen waren minuscuul en lieten erg lang op zich wachten. De advocaat met de meeste dienstjaren, een vermoeide oude man van 43, verdiende 57.600 dollar en dreigde al negentien jaar weg te gaan. De werklast was verschrikkelijk, want de stad verloor zijn oorlog tegen de misdaad. Aan de stroom van onvermogenende criminelen kwam nooit een eind. De afgelopen acht jaar had Glenda elk jaar een begroting ingediend waarin ze om nog tien advocaten en nog twaalf juridisch assistenten vroeg. In elk van de afgelopen vier jaar had ze minder geld gekregen dan het jaar daarvoor. Op dit moment stond ze voor de lastige vraag welke assistenten ze moest ontslaan en welke advocaten ze tot parttime werken moest dwingen.

Zoals de meeste andere pro-Deoadvocaten was Carter geen rechten gaan studeren met het idee dat hij ooit, al was het maar korte tijd, onvermogenende criminelen zou gaan verdedigen. Welnee. Toen Clay nog aan de Georgetown University studeerde, had zijn vader een advocatenkantoor in Washington gehad. Clay had daar jarenlang parttime gewerkt en hij had zijn eigen kamer op het kantoor. In die tijd had hij stralende toekomstvisioenen van vader en zoon die samen processen voerden terwijl het geld binnenstroomde.

Maar toen Clay aan het laatste jaar van zijn studie bezig was, stortte de firma van zijn vader in en ging zijn vader de stad uit. Toen lagen de zaken heel anders. Clay werd pro-Deoadvocaat, omdat er op het laatste moment geen andere banen voor het oprapen lagen.

Het kostte hem drie jaar van ellebogenwerk om zijn eigen kantoor te bemachtigen, dus een kantoor dat hij niet met een

andere advocaat of een assistent hoefde te delen. Het kantoor had wel wat van een inloopkast: het had geen ramen en het was zo klein dat zijn bureau de helft van de vloerruimte in beslag nam. Zijn kamer in het oude kantoor van zijn vader was vier keer zo groot geweest, met uitzicht op het Washington Monument, en hoewel hij zijn best deed om dat uitzicht te vergeten, kon hij het niet uit zijn hoofd zetten. Nu, vijf jaar later, zat hij soms nog achter zijn bureau naar de muren te staren, die elke maand dichterbij hem af leken te komen, en dan vroeg hij zich af hoe hij van het ene in het andere kantoor was terechtgekomen.

Hij gooide het dossier-Tequila Watson op zijn erg schone en erg nette bureau en trok zijn jasje uit. In zo'n troosteloze omgeving zou het gemakkelijk zijn geweest om de boel te laten verkommeren, om stapels dossiers en papieren maar te laten groeien, om zijn kamer te laten dichtslibben en dan de schuld te geven aan de enorme werklust en het personeelsgebrek. Maar zijn vader had beloofd dat een ordelijk bureau een teken van een ordelijke geest was. Als je iets niet in dertig seconden kon vinden, verloor je geld, zei zijn vader altijd. Hij had Clay nog een andere regel geleerd: altijd meteen je telefoontjes beantwoorden.

Hij hield zijn kamer en bureau dus erg netjes, en zijn drukbezette collega's moesten daar vaak om lachen. Zijn diploma van de Georgetown University hing in een mooie lijst aan de muur. In de eerste twee jaar dat hij op het Bureau voor Rechts-hulp werkte, had hij dat diploma niet willen ophangen, want hij was bang geweest dat de andere advocaten zich zouden afvragen waarom iemand die van Georgetown kwam voor zo'n minimaal salaris ging werken. Voor de ervaring, zei hij tegen zichzelf, ik ben hier om ervaring op te doen. Een proces per maand, lastige processen tegen lastige aanklagers voor lastige jury's. Hij was hier voor de rauwe, keiharde ervaring die hij in een grote firma niet kon opdoen. Het geld zou later wel komen, als hij al op erg jonge leeftijd een doorgewinterde pleiter was geworden.

Hij keek naar het dunne dossier-Watson dat midden op het bureau lag en vroeg zich af hoe hij het op iemand anders kon afschuiven. Hij had genoeg van de lastige zaken en de geweldige ervaringen en alle andere onzin waarmee hij als onderbetaald prodeaan werd opgezadeld.

Er lagen zes roze telefoonbriefjes op zijn bureau; vijf hadden te maken met zaken, en één kwam van Rebecca, die al een hele tijd zijn vriendin was. Hij belde haar eerst.

‘Ik heb het erg druk,’ zei ze na de vereiste inleidende grapjes.

‘Je hebt me gebeld,’ zei Clay.

‘Ja, ik kan maar even praten.’ Rebecca was assistente van een onbelangrijke afgevaardigde die voorzitter was van een nutteloze subcommissie. Maar omdat hij voorzitter was, had hij een extra kantoor en moest hij dat bemannen met mensen als Rebecca, die de hele dag druk bezig was geweest met de organisatie van de volgende hoorzitting waar geen mens naartoe zou gaan. Haar vader had zijn invloed gebruikt om haar aan die baan te helpen.

‘Ik heb het ook nogal druk,’ zei Clay. ‘Ik heb net weer een moordzaak opgepikt.’ Het lukte hem een zekere trots in zijn stem te laten doorklinken, alsof het een eer was de verdediger van Tequila Watson te mogen zijn.

Dat was een spel dat ze speelden: wie had het ’t zwaarst? Wie was het belangrijkste? Wie werkte het hardst? Wie stond onder de grootste druk?

‘Morgen is mijn moeder jarig,’ zei ze. Ze zweeg even, alsof ze veronderstelde dat Clay het wist. Hij wist het niet. Het kon hem niet schelen. Hij had een hekel aan haar moeder. ‘Ze hebben ons uitgenodigd voor een diner in de club.’

Dat kon er ook nog wel bij. Het enige antwoord dat hij kon geven, was: ‘Goed.’ En hij was er nog snel mee ook.

‘Uur of zeven. Doe een das om.’

‘Natuurlijk.’ Ik ging nog liever in de gevangenis met Tequila Watson dineren, dacht hij.

‘Ik moet weg,’ zei ze. ‘Tot kijk dan. Ik hou van je.’

‘Ik ook van jou.’

Zo gingen al hun telefoongesprekken, een paar snelle mededelingen voordat ze wegrenden om de wereld te redden. Hij keek naar haar foto op zijn bureau. Hun verhouding ging gebukt onder genoeg complicaties om tien huwelijken tot zinken te brengen. Zijn vader had ooit tegen haar vader geprocedeerd en het zou nooit duidelijk worden wie had gewonnen en wie verloren. Haar familie beweerde uit de oude society van Alexandria te zijn voortgekomen; hij was de zoon van een beroepsmilitair geweest. Zij waren rechtse Republikeinen; hij was dat niet. Haar vader stond bekend als Bennett de Bulldozer, een bijnaam die hij had verworven met zijn meedogenloze kaalslagprojecten in het noorden van Virginia, waar hij nieuwe voorsteden van Washington had laten verrijzen. Clay had de pest aan die nieuwbouwprojecten en betaalde in stilte contributie aan twee milieugroepen die zich tegen de projectontwikkelaars verzetten. Haar moeder had de agressieve ambitie om tot de hogere kringen door te dringen en wilde dat haar twee dochters met groot geld trouwden. Clay had zijn moeder in elf jaar niet gezien. De hogere kringen lieten hem koud. Hij had geen geld.

Al bijna vier jaar overleefde hun relatie maandelijkse ruzies, die meestal het werk waren van haar moeder. Hun relatie klampte zich hartstochtelijk aan het leven vast, en ook met de vastbeslotenheid om tegen de verdrukking in een succes te worden. Maar Clay bespeurde vermoeidheidsverschijnselen bij Rebecca, een geleidelijk opkomende matheid. Ze waren al zo lang bij elkaar en haar familie bleef maar druk uitoefenen. Ze was 28. Ze wilde geen carrière. Ze wilde een man en kinderen en lange dagen op de country club: de kinderen verwennen, een partijtje tennissen, lunchen met haar moeder.

Paulette Tullos verscheen uit het niets en maakte hem aan het schrikken. 'Je bent de pineut, hè?' zei ze grijnzend. 'Een nieuwe moordzaak.'

'Je was erbij?' vroeg Clay.

'Ik heb alles gezien. Ik zag het aankomen, ik zag het gebeuren en ik kon je niet redden, jongen.'

‘Dank je. Ik sta bij je in het krijt.’

Hij zou haar een stoel hebben aangeboden, maar er waren geen andere stoelen in zijn kantoor. Er was geen ruimte voor stoelen, en trouwens, die waren ook niet nodig, want al zijn cliënten zaten in de gevangenis. Op het BvR zat je niet vaak met iemand een gesprek te voeren.

‘Hoe groot is mijn kans om van die zaak af te komen?’ zei hij.

‘Gering tot nihil. Bij wie wilde je hem dumpen?’

‘Ik dacht aan jou.’

‘Sorry. Ik heb al twee moordzaken. Glenda wil hem vast niet voor je doorgeven.’

Paulette was zijn beste collega bij het BvR. Ze kwam uit een achterbuurt en had zich met avondopleidingen door de middelbare school en de rechtenstudie heen gewerkt. Het leek erop dat ze al een heel eind vooruit was gekomen, maar toen ontmoette ze een welgestelde oudere Griek met een voorliefde voor jonge zwarte vrouwen. Hij trouwde met haar en installeerde haar heel comfortabel in Noordwest-Washington, om uiteindelijk naar Europa terug te keren, waar hij liever woonde. Paulette vermoedde dat hij daar een stuk of wat echtgenotes had, maar daar maakte ze zich niet erg druk om. Ze zat goed in het geld en was bijna nooit alleen. Zo ging het al tien jaar en het beviel haar prima.

‘Ik hoorde de aanklagers praten,’ zei ze. ‘De zoveelste straatmoord, maar het motief is dubieus.’

‘Niet bepaald de eerste straatmoord hier in Washington.’

‘Maar het motief is niet duidelijk.’

‘Er is altijd een motief: geld, drugs, seks, een nieuw paar Nikes.’

‘Maar die jongen was vrij braaf, zonder voorgeschiedenis van geweld.’

‘Eerste indrukken kloppen bijna nooit, Paulette, dat weet je.’

‘Jermaine had twee dagen geleden ook zo’n zaak. Geen duidelijk motief.’

‘Dat wist ik niet.’

‘Ga eens naar hem toe. Hij is nieuw en ambitieus. Wie weet, kun je de zaak bij hem dumpen.’

‘Ik ga meteen.’

Jermaine was er niet, maar Glenda’s deur stond op een kier. Clay trommelde er met zijn knokkels op en liep meteen door. ‘Hebt u even?’ zei hij, wetend dat Glenda er een hekel aan had om ook maar een minuut met een van haar medewerkers door te brengen. Ze deed haar werk vrij goed, gaf leiding aan de dienst, verdeelde de werkdruk, hield zich aan het budget en bovenal, speelde het politieke spel op het gemeentehuis. Maar ze hield niet van mensen. Ze deed haar werk liever achter een dichte deur.

‘Ja,’ zei ze abrupt, zonder enige overtuiging. Ze liet hem duidelijk blijken dat hij stoorde en dat was precies de ontvangst die Clay had verwacht.

‘Ik was vanmorgen toevallig op het verkeerde moment op de afdeling Strafrecht, en toen werd ik met een moordzaak opgezadeld die ik graag aan iemand anders wil doorgeven. Ik ben net klaar met de zaak-Traxel. Zoals u weet, ben ik daar bijna drie jaar mee bezig geweest. Ik wil nu even geen moord. Kan een van de jongeren het niet overnemen?’

‘U wilt er vanaf, meneer Carter?’ zei ze met opgetrokken wenkbrauwen.

‘Zeker weten. Een paar maanden alleen drugs en inbraken. Meer vraag ik niet.’

‘En wie zou zich dan moeten ontfermen over, eh, welke zaak is het?’

‘Tequila Watson.’

‘Tequila Watson. Wie zou hem moeten krijgen, meneer Carter?’

‘Dat kan me eigenlijk niet schelen. Ik wil gewoon even rust.’ Ze leunde als een wijze oude president-directeur in haar stoel achterover en begon op het uiteinde van een pen te kauwen. ‘Dat willen we allemaal wel, meneer Carter. We houden allemaal van rust, nietwaar?’

‘Ja of nee?’

‘We hebben hier tachtig advocaten, meneer Carter, en ongeveer de helft daarvan is gekwalificeerd om moordzaken te

doen. Iedereen heeft er minstens twee. U mag proberen de zaak door te schuiven, maar ik ga hem niet aan iemand anders toewijzen.'

Bij het weggaan zei Clay: 'Ik zou eigenlijk wel salarisverhoging kunnen gebruiken.'

'Volgend jaar, meneer Carter. Volgend jaar.'

'En een assistent.'

'Volgend jaar.'

Het dossier-Tequila Watson bleef in het erg nette, erg ordelijke kantoor van Jarrett Clay Carter II, advocaat en procureur.